

POSTANOWIENIE

2 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 2 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa J.W.

przeciwko L.B.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 13 listopada 2025 r., V AGa 242/24,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

2) zasądza od J.W. na rzecz L.B. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia J. W. do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 listopada 2025 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, w sprawie z powództwa J.W. przeciwko L.B., o zapłatę, na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 lutego 2024 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II).

Wyrok został zaskarżony przez stronę powodową. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona powodowa wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, 26 września 2005 r., II PK 98/05, 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Natomiast powołanie się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2002r., II CZ 102/02, postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007r., II CSK 84/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2008r., I UK 283/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2008r., I CSK 111/08).

W skardze kasacyjnej przedstawiono jeden problem prawny, jako spełniający łącznie wymagania wynikające z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c. Skarżący wskazał, że niezbędne jest wyjaśnienie czy w ramach charakteru odpowiedzialności przewoźnika, o której mowa w art. 17 ust. 1 i 2 Konwencji CMR, należałoby oceniać i porównywać zachowanie przewoźnika do miernika należytej staranności (najwyższy stopień staranności) określonego nie tylko na podstawie ustaleń stron w obrębie danego stosunku prawnego, ale także na podstawie czynników obiektywnych i zewnętrznych, co prowadzi do nałożenia na przewoźnika obowiązku, monitorowania i przewidywania typowych, obiektywnie możliwych ryzyk

związanych z przewozem międzynarodowym i podejmowania wszelkich adekwatnych środków ochrony ładunku celem odparcia takich ryzyk, nawet jeśli nie zostały one wyraźnie określone w umowie przewozu? Czy też przeciwnie - miernik należytej staranności przewoźnika powinien być każdorazowo określany wyłącznie w ścisłym związku z treścią ustaleń stron w ramach danego stosunku zobowiązaniowego, zaś obowiązek przewidywania przez przewoźnika ryzyk, które nie zostały skonkretyzowane w umowie przewozu, stanowiłby w istocie obowiązek nadmierny, oderwany od reguł wyznaczonych przez ramy konkretnego stosunku prawnego.

Stanowisko zawarte w skardze nie jest uzasadnione, zaś przedstawiony problem nie spełnia kryteriów z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.

Zbliżone zagadnienie zostało już wyjaśnione w wyroku Sądu Najwyższego z 17 listopada 1998 r. (III CKN 23/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 85), który wskazał, że nie ma w świetle art. 355 k.c. podstaw do obciążania przewoźnika w międzynarodowym transporcie samochodowym bezwzględnym obowiązkiem zapobieżenia skutkom napadu rabunkowego z groźbą lub użyciem broni, gdyż zadanie takie byłoby niewykonalne, a jego odpowiedzialność opierałaby się nie na zasadzie ryzyka, lecz miała charakter absolutny, co w stosunkach cywilnoprawnych jest wyjątkiem. Po drugie, skarżący całkowicie pomija, że przyczyną oddalenia powództwa była również ocena dokonana przez Sąd, iż przedstawione kwoty obciążeń nie wskazują, by były one adekwatne do wskazań zawartych w art. 23 Konwencji. Strona powodowa nie wykazała jaki towar został zutylizowany oraz jaką wartość giełdową, rynkową lub jaką zwykłą wartość miały towary tego samego rodzaju i jakości. Dochodzone kwoty nie stanowią wartości giełdowej, rynkowej lub zwykłej wartości towarów tego samego rodzaju i jakości, lecz wartość-handlową, tj. wartość zaoferowaną przez kontrahenta.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r., poz. 118).

(M.M.)

[SOP]